

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Реєстраційний номер акредитаційної справи	265
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
ID ОП у ЄДЕБО	9016
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Інженерія програмного забезпечення, бакалавр, 12 Інформаційні технології, 121 Інженерія програмного забезпечення
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Forma-samoosinyuvannya-121-IPZ.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	12 Інформаційні технології
Дата засідання	9 грудня 2019 р.
№ протоколу	2
Доповідач	В. В. Любченко

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування:

Аналіз відомостей самооцінювання, інформації на офіційному сайті та звіту експертної групи показав, що підстави для відмови у акредитації відсутні.
---

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Загалом, ОП має сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії університету. Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів і з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Незважаючи на деякі зауваження та позиції, які потребують вдосконалення, тенденції розвитку ОП є позитивними. Керівництво університету, гарант та група забезпечення ОП загалом усвідомлюють керунок розвитку ОП.	В	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	При оцінці відповідності показників Критерію 2 до уваги були взяті наявні документи, результати анкетувань та зустрічей. Аналіз виявив кілька недоліків у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії та відсутність процедур зарахування	В	

		результатів за дуальною і неформальною освітою. Разом з тим, ці недоліки не є суттєвими, оскільки не заперечують факти наявності механізму та реалізації вибору студентами дисциплін, а також використання гнучких підходів до зарахування результатів навчання за дуальною формою. Зміст і структура ОП відповідають не тільки Стандарту вищої освіти, а й відображають актуальні вимоги ІТ-галузі, що підтверджується результатами співпраці з роботодавцями м. Миколаєва.		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	ЗВО надає всі необхідні документи з описом умов вступу та визнання результатів навчання в інших закладах. Експертна група вважає, що ОП загалом відповідає вимогам в розрізі Критерію 3, а виявлені недоліки не є суттєвими.	В	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Загалом форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та результатів навчання. Викладачі усвідомлюють проблеми та потреби реалізації студентоцентрованого підходу і орієнтовані на співпрацю з роботодавцями та впровадження наукових досягнень і сучасних практик.	В	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А	Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють в достатній мірі валідно встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти; визначено	В	Ситуація з політиками щодо академічної доброчесності не дає вважати цей критерій взірцевим. «Положення про академічну доброчесність...» на сайті не вдається знайти ані в розділі «Документи», ані за допомогою пошуку. У звіті самооцінювання говориться, що воно лише «регламентує організацію системи запобігання та виявлення

		чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності.		плагіату в академічних текстах». Експерти згадують про «заходи з популяризації основ інформаційної культури та академічної доброчесності, здійснюється аудіо/відеозапису захисту курсових та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти». Все це не дає підстав вважати існування політики «нульової толерантності». Крім цього не зрозуміло, що відбувається з процедурами виявлення та запобігання необ'єктивності оцінювання. До інструментів подолання необ'єктивності віднесено електронні журнали в системі Moodle, проте залишається не зрозумілим, як виявляються і долаються ситуації, коли в електронні журнали виставляють не об'єктивні оцінки. Такі ситуації слід вважати правдоподібними, оскільки однією з форм контролю заявлено усне опитування.
Критерій 6. Людські ресурси	В	Аналіз показників Критерію 6 виявив загальну відповідність критеріям оцінювання. Виявлені недоліки є несуттєвими, що підтверджено аналізом документів і при зустрічах з фокус-групами.	В	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Виявлені недоліки за Критерієм 7 не є суттєвими. Вся матеріально-технічна інфраструктура та освітнє середовище цілком дозволяє досягти задекларованих цілей і програмних результатів навчання. Це підтверджується результатами анкетувань, відгуків роботодавців і лідируючими позиціями факультету ІТ (у тому числі ОП) в регіоні.	В	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	Експертна група відносить до сильних сторін ОП діяльність в розрізі Критерію 8. Систему організації періодичних	В	Наведені документи (звіт самоаналізу та звіт експертів) не дають можливості говорити про сформовану культуру якості. По-перше, роль студентів

		соціологічних досліджень можна вважати взірцевою.		міноритарна, вони лише беруть участь в опитуваннях. Експертам не було надано підтверджень того, що позиція здобувачів, висловлена в опитуваннях, береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Як визнають експерти, їх аналіз «підтвердив провідну роль в оновленні ОП академічної спільноти і роботодавців, меншою мірою – студентів». Студенти не залучені до роботи групи забезпечення спеціальності, органи студентського самоврядування не беруть участь в розгляді питань організації освітнього процесу. По-друге, наведені найкращі практики мають сумнівне відношення до культури якості. Заміна в ОП вибіркової дисципліни означає, що у студентів немає реальної можливості обрати дисципліну самостійно. Об'єднання дисциплін через потребу зменшити їх кількість є реакцією на зовнішні вимоги. По-третє, незрозуміла роль групи забезпечення спеціальності, відповідно до звіту експертів вони не залучені до процесів забезпечення якості (критерій 8, п. 7).
Критерій 9. Прозорість та публічність	А	Всі головні вимоги відкритості доступу до інформації за ОП дотримані. Недоліки практично відсутні, а відповідність повною.	В	Інформація про освітню програму оприлюднена в повному обсязі, але доступ до цієї інформації є неочевидним. Так, за очевидним переходом «Документи – Освітньо-професійні програми» вдається знайти лише програму 2016 року. Зі сторінки кафедри https://chmnu.edu.ua/inzheneriya-programnogo-zabezpechennya/ переходу до освітніх програм та опису освітніх компонент немає. В системі Moodle у відкритому доступі лише назви освітніх компонент та прізвища відповідних викладачів. Веб-сторінки з інформацією

				<p>про освітні програми було знайдено лише завдяки зазначенню прямих посилань в звіті самооцінювання, структура адрес (https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabespechennya-2016-r-vstupu/ та https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabespechennya-2019-r-vstupu/) дає підстави вважати, що сторінки створені тимчасово.</p>
Критерій 10. Навчання через дослідження	-		-	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Зі звіту самоаналізу можна зрозуміти, що ЗВО усвідомлює напрямки вдосконалення програми, керуючись при цьому думками стейкхолдерів, стандартом, а також вивчаючи досвід аналогічних програм. Це підтверджує звіт експертів.

Для покращення якості результатів за освітньою програмою додатково до рекомендацій групи експертів можна порекомендувати:

- приділяти більше уваги фокусуванню програми на ключових діяльностях програмної інженерії (зараз фокус зсунутий вбік до уніфікації зі спеціальністю 122 завдяки уніфікації подібних дисциплін та оновленню дисциплін «технологічної» спрямованості);*
- проблемно-орієнтовані ланцюжки, які призначені для індивідуалізації навчання, сфокусувати на відчутно різних проблемах (зараз зміст блоків А та Б майже тотожний);*
- розібратися з проблематикою академічної доброчесності, перевірити та за потреби налагодити процедури визначення і реагування на факти порушення, налагодити системність в забезпеченні академічної доброчесності;*
- спростити доступ до інформації про освітні програми та освітні компоненти, надавши посилання на неї з веб-сторінки кафедри.*

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про

акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

акредитацію ОП

умовну (відкладену) акредитацію ОП

Голова GER

I.M. Удовик